

Allemannsretten er til for å brukes

Allemannsretten gir deg rett til å gå på ski eller til fots i utmark. I tillegg kan du raste, sykle, ri, bade, padle og ro. Dette gjelder både på privat og offentlig eid grunn. Men for å få bevare denne retten er det nødvendig å følge reglene.

I Norge har det til alle tider, for alle mennesker, vært lov å ferdes i utmark i skogen, på fjellet, i skjærgården, elver og innsjøer, uavhengig av hvem som eier grunnen. Allemannsretten er en oppholds- og ferdselsrett, men gir også rett til å høste for eksempel bær, sopp og blomster. Hovedprinsippene i allemannsretten er lovfestet i friluftslivloven fra 1957. Med unntak for fiske etter saltvannsfisk og jakt på jaktbare arter på sjøen, er jakt og fiske ikke en allemannsrett.

Friluftslivloven pålegger også hver enkelt som utøver friluftsliv basert på allemannsretten en del plikter. Hovedprinsippet er at alle skal ta tilbørlig hensyn til naturen, eier, bruker og til andre friluftsfolk. Ingen må derfor påføre natur eller eiendom urimelig skade eller ulempe, og rasting og telting må ikke fortrenge andre utilbørlig. På den annen side må eier eller bruker ikke legge vanskeligheter i veien for lovlig opphold og ferdsel.

Dette er lov:

Ferdes til fots i skog og mark og i båt langs kysten og på innsjøer hele året.

Vandre og sykle på stier og veier.

Det meste av strandsonen er utmark, og her kan du spasere fritt i strandkanten, men vis hensyn til hyttefolket og ta rasten i god avstand.

I innmark kan du ferdes fra 14.10 til 30.04 dersom marken er frossen eller snølagt. Innmark er først og fremst dyrket mark, engslått og kulturbeite.

Plukke bær, blomster og sopp (spesielle regler for molter i deler av Nord-Norge).

Plukke nøtter som spises på stedet.

Telte to døgn uten samtykke fra grunneier eller bruker. Avstanden fra nærmeste hus og hytte skal være minimum 150 meter, og privatlivets fred må respekteres. På høyfjellet og på områder som ligger langt fra bebyggelse kan du telte så lenge du vil på samme sted, så sant det ikke påfører skade.

Bade og svømme i sjø og vann.

Tenne bål i vinterhalvåret (15.09-15.04).

Det er fritt fiske i sjøen. Barn under 16 år får gratis fiskekort i ferskvann (unntatt vassdrag med laks og sjørret).

Dette er ikke lov:

I tettbebyggelse og i en "privatlivssone" tett på hytter (ca 25 m) og hus gjelder ikke allemannsretten. Det samme gjelder skogplantefelt.

Legge igjen søppel i naturen.

Bryte greiner av eller skade busker og trær som vokser.

Gå over eller oppholde deg i innmark om sommeren.

Tenne bål i skogsområder i sommerhalvåret (15.04 - 15.09).

Forstyrre dyr og fugler, inkludert reir og unger.

Ta fugleegg fra fuglereir.

I områder som er vernet etter naturvernloven kan det være bestemmelser som begrenser eller

forbyr ferdsel eller høsting av hensyn til plante- og dyrelivet.

Vis hensyn - ta ansvar!

Selv om allemannsretten gir deg mange rettigheter, oppfordrer DNT friluftsfolket til positiv dialog med grunneier.

Et levende kulturlandskap forutsetter et aktivt landbruk – respekter grunneiers drift og skjøtsel.

Betal bomavgift og kjøp fiskekort.

Ha bikkja i bånd - sett deg inn i reglene for båndtvang som gjelder der du er.

Lukk igjen grinda!

Mer informasjon

På nettstedet til Direktoratet for naturforvaltning kan du lese mer om allemannsretten. Der finner du også en brosjyre i lommeformat som presenterer allemannsretten på en hendig og enkel måte.